

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 21.12.2015
Sayı : 81

Prof. Dr. Mustafa ILICALI
Erzurum Milletvekili

21.12.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Mustafa ILICALI
Erzurum Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Tarih:	27 Ocak 2016	E.No:		4546
Ysm. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
TBMM BAŞKANI				

EK: Kanun Teklifi ve Gerekçesi (7 Sf)

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
22 Aralık 2015	
Numara:	

TBMM	
GENEL EVRAK	
22 Aralık 2015	
No:	13004

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 30 uncu maddesinde; öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddinin 67 yaşını doldurdukları tarih olduğu ifade edilmiş; 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de aynı düzenlemeye yer verilmiştir.

18.06.2008 tarihli ve 5772 sayılı “Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 8. Maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunun 30 uncu maddesine eklenen Geçici 55. Madde ile *“30 uncu maddede öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşı, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı, 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı kanunlarla kurulan Devlet üniversitelerinde görev almaları şartıyla yetmişiki yaşın doldurulduğu tarihtir. Bu uygulama, 31 Aralık 2015 tarihine kadar devam eder.”* denilmektedir.

Getirilen bu değişiklik ile 5467, 5662 ve 5765 sayılı kanunlar ile kurulan devlet üniversitelerinde görev yapan öğretim üyelerinin emeklilik yaşı 72 olarak değiştirilmiştir. Kanunun amacını, yeni kurulan üniversitelere acil öğretim üyesi kaynağı ihdas etmek, bu üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılamak ve verilen eğitim-öğretimin kalitesinin artırmak olarak tanımlayabiliriz. Yeni kurulan üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılamayı amaçlayan bu değişiklik ile birçok öğretim üyesinin akademik çalışmalara devam etmesi sağlanmış ve açılan yeni bölümlerin öğretim üyesi ihtiyacı karşılanmıştır.

Üniversiteler; ilmi özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yükseköğretim kurumlarıdır. Bulundukları şehirlerin sosyal, ekonomik ve kültürel geleceğinin inşasında aracı rol oynayan, meselelerine ilmi çözümler üreten, ürettiği faydalı bilgiyi insanlığın hizmetine sunan üniversiteler, geçmişin ve günümüzün en önemli kurumları arasında yer almaktadır.

Üniversitelerin kamuoyu nezdinde haiz olduğu itibarı muhafazası, ülke genelinde ve uluslararası değerlendirmelerde genel kabul görececek ilmi çalışmalarının sayısının artması ile mümkün olabilecektir. Söz konusu çalışmalar ise ancak nitelikli ve alanında iyi yetişmiş, akademik kariyere sahip ilim adamları tarafından gerçekleştirilebilecektir.

Üniversitelerin nitelikli ve kaliteli eğitim vermesinde, ilmi araştırmalar ve yayımlar yapmasında inkar edilemez rolü bulunan öğretim üyeleri, uzun ve meşakkatli merhaleler neticesinde öğretim üyesi olabilme salahiyetine sahip olmaktadırlar.

Yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim-öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapan ve yaptıran, proje hazırlıkları ve seminerleri yöneten, bilimsel araştırma ve yayımlar yapan, öğrencilere yardım eden, onlara yol gösteren ve rehberlik eden öğretim elemanlarını diğer mesleklerden farklı ele almak gerekmektedir. Zira, ülkemizde öğretmenlik, mühendislik, avukatlık, doktorluk gibi meslekleri icra edebilmek için lisans düzeyinde eğitim görmüş olmak yeterli iken, öğretim elemanı niteliğini haiz olabilmek için

lisans düzeyinde eğitime ilave olarak yüksek lisans ve doktora gibi lisans üstü programlarını tamamlamış olmanın yanı sıra, yabancı dil sınavlarında başarılı olmak, ilmi araştırma ve çalışmalar yapmak ile yükseköğretim kurumlarınca belirlenecek diğer şartlara sahip olmak gerekmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 55 inci maddesinde, öğretim üyeleri için görevleriyle ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddinin yetmişiki yaşın doldurulduğu tarih olarak tespit edildiği üniversiteler, genellikle diğer yükseköğretim kurumlarına göre sosyo-ekonomik açıdan görece daha az gelişmiş yerlerde bulunmaktadır ve bu kapsamda yer alan üniversiteler ilk olarak 2006 yılında kurulmuşlardır. 2006 yılında kurulmuş bulunan üniversitelerin ilk mezunlarını 2010 yılında verdikleri göz önüne alındığında, günümüze kadar geçen sürenin, mezkur üniversitelerde akademik personelin yetişmesini sağlamaya yetecek kadar uzun olmadığı aşikardır.

Yasanın uygulanmasına 31 Aralık 2015 tarihinde son verilecektir. Bu hükme göre, 5467, 5662 ve 5765 sayılı kanunlar ile kurulan devlet üniversitelerinde görev yapan öğretim üyeleri 67 yaş haddini doldurdıkları tarihten sonra yaşları ne olursa olsun, 31 Aralık 2015 tarihinde emekli edileceklerdir. Bu durumunda, birçok öğretim üyesinin aynı anda emekli olması durumu gündeme gelerek üniversitelerimizin zor duruma düşmesine neden olabilecektir. Söz konusu öğretim üyelerinin emekli olması durumunda ise yürütmekte oldukları ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlik gibi yükseköğretim programlarında zafiyet meydana gelecek ve de en önemlisi üniversiteler için hayati önemi haiz öğretim elemanlarının yetiştirilmesini akamete uğratacaktır. Fakültelerde lisans eğitimlerini tamamlayan öğrencilerden akademik kariyerlerine devam etme niyetinde olanlar, fakülte bünyesinde yeterli öğretim üyesi olmaması münasebetiyle yüksek lisans ve doktora programlarına devam etmek için öncelikle büyükşehirler olmak üzere diğer şehirlere yöneleceklerdir. Bu durumda, öğrencilerin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 55 inci maddesi ile desteklenmeye çalışılan üniversitelerle münasebetleri sona erecek; öğrenim gördükleri şehre ilmi anlamda katkıda bulunması beklenen öğrencilerle şehirler arasında aidiyet bağının kurulması zorlaşacaktır.

31 Aralık 2015 tarihi itibarı ile yaş haddi münasebeti ile öğretim üyelerinin üniversitelerle ilişkilerinin kesilmesi, önümüzdeki dönemlerde birçok üniversitede idari görevlerin yürütülmesini zorlaştıracak gibi bölüm ve anabilim dalları da kapatılma tehlikesi ile karşı karşıya kalacaklardır. İlminin kemalinde altmışyedi yaşını doldurup da yaş haddi aranmayan vakıf üniversitelerinin cazip tekliflerine iltifat etmeyen ve devlet üniversitelerinde çalışmayı tercih eden tecrübeli öğretim üyelerine tercih hakkı tanınmalıdır.

Diğer taraftan, 18.06.2008 tarihli ve 5772 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra da birçok devlet üniversite açılmıştır. Söz konusu bu uygulamanın 2008 yılından sonra açılan devlet üniversiteleri de kapsayacak şekilde tekrar yürürlüğe konulmasında fayda bulunmaktadır.

Bu itibarla söz konusu bu uygulamanın aşağıda belirtilen kanunlar kapsamın kurulan üniversiteleri de kapsayacak şekilde yetmişiki yaşını dolduruncaya kadar uzatılması uygun görülmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 30- 30 uncu maddede öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşı, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı, 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı, 1/4/2010 tarihli ve 5979 sayılı, 14/7/2010 tarihli ve 6005 sayılı, 31/3/2011 tarihli ve 6218 sayılı, 22/1/2013 tarihli ve 6410 sayılı, 27/3/2015 tarihli ve 6639 sayılı, 31/3/2015 tarihli ve 6640 sayılı ve 1/4/2015 tarihli ve 6641 sayılı kanunlarla kurulan Devlet üniversitelerinde görev yapmaları şartıyla yetmişiki yaşın doldurulduğu tarihtir. “

MADDE 2- Bu Kanun 1 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.